

Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky

č. 710

Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku za účelem docílení souladu při používání účetních metod některými vybranými účetními jednotkami zejména v položkách

Číslo položky rozvahy	Název položky rozvahy	Syntetický účet
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012
A.I.2.	Software	013
A.I.3.	Ocenitelná práva	014
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035
A.II.1.	Pozemky	031
A.II.2.	Kulturní předměty	032
A.II.3.	Stavby	021
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036

Číslo položky výkazu zisku a ztráty	Název položky výkazu zisku a ztráty	Syntetický účet
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543
A.I.26.	Manka a škody	547
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553
A.I.31.	Prodané pozemky	554
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647

vykazovaných za podmínek stanovených vyhláškou.

2. Předmět standardu

Standard upravuje:

Bod 3.	Obecná pravidla k postupům účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku
Bod 4.	Oceňování
Bod 5.	Postup účtování o dlouhodobém nehmotném majetku
Bod 5.1.	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
Bod 5.2.	Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku
Bod 5.3.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
Bod 5.4.	Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku
Bod 5.5.	Některé další postupy účtování o dlouhodobém nehmotném majetku
Bod 6.	Postup účtování o dlouhodobém hmotném majetku
Bod 6.1.	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
Bod 6.2.	Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku
Bod 6.3.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
Bod 6.4.	Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku
Bod 6.5.	Některé další postupy účtování o dlouhodobém hmotném majetku
Bod 7.	Ostatní ustanovení pro naplnění § 36 odst. 1 zákona

3. Obecná pravidla k postupům účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku

3.1. O pořízení dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku účtuje účetní jednotka zejména v souvislosti s bezúplatnou změnou příslušnosti k hospodaření s majetkem státu nebo svěřením majetku do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků a bezúplatným převodem nebo přechodem majetku podle zvláštních právních předpisů (dále jen „bezúplatný převod nebo přechod“), a dále v souvislosti s jeho koupí, jiným úplatným převodem nebo přechodem, darováním, případně s vytvořením vlastní činností.

3.2. O vyřazení dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku včetně nedokončeného dlouhodobého nehmotného a nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku účtuje účetní jednotka zejména v souvislosti s jeho bezúplatným převodem nebo přechodem, prodejem nebo jiným úplatným převodem nebo přechodem, fyzickou likvidací, vkladem do obchodní společnosti nebo družstva, mankem, škodou nebo neuskutečněným zařazením do užívání.

3.3. V případě dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku vytvořeného vlastní činností účtuje účetní jednotka o aktivaci tohoto majetku vždy nejpozději k rozvahovému dni; o nákladech z titulu pořízení dlouhodobého majetku ve vlastní režii, které v souvislosti s tímto dlouhodobým majetkem vzniknou od tohoto okamžiku aktivace do okamžiku uvedení tohoto majetku do stavu způsobilého k užívání, účtuje účetní jednotka stejným způsobem.

3.4. Účetní jednotka účtuje o nákladu souvisejícím s pořízením dlouhodobého majetku podle § 55 vyhlášky vždy v souvislosti s příslušným pořizovaným dlouhodobým majetkem. V případě, že náklad související s pořízením dlouhodobého majetku se týká více než jednoho dlouhodobého majetku, účtuje účetní jednotka o tomto nákladu v souvislosti s příslušným pořizovaným dlouhodobým majetkem

- a) podle podílů zjištěného ocenění jednotlivého pořizovaného dlouhodobého majetku na součtu zjištěného ocenění veškerého souvisejícího dlouhodobého majetku nebo
- b) jiným průkazným způsobem.

3.5. V případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého majetku, který byl již v minulosti předmětem jejího účtování prostřednictvím rozvahových účtů, a tato účetní jednotka účtovala o jeho vyřazení, posoudí, zda v období mezi jeho vyřazením a zjištěním jeho existence došlo ke změně vlastnického nebo obdobného práva k tomuto dlouhodobému majetku. V případě, že k této změně

- a) nedošlo, zohlední účetní jednotka v daném účetním období povinnost kontinuity používání metody odpisování majetku v odpisovém plánu v souladu s § 26 odst. 2 písm. d) vyhlášky a případně další povinnosti stanovené jinými právními předpisy,
- b) došlo, účtuje účetní jednotka o této skutečnosti podle bodů 5.1.4. nebo 6.1.4.

3.6. Nestanoví-li Český účetní standard č. 709 – Vlastní zdroje jinak¹, provádí účetní jednotka k okamžiku vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku a dlouhodobého hmotného majetku účetní zápisy v tomto pořadí:

¹ Bod 3.4.1. Českého účetního standardu č. 709 – Vlastní zdroje.

- a) o zrušení opravné položky podle bodu 4.2. Českého účetního standardu č. 706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek, a to v případě, že je k vyřazovanému dlouhodobému nehmotnému majetku nebo dlouhodobému hmotnému majetku opravná položka vytvořena,
- b) o zůstatkové ceně při vyřazení, kterou se rozumí rozdíl mezi oceněním dlouhodobého nehmotného nebo dlouhodobého hmotného majetku a výší případných oprávek k tomuto majetku k okamžiku vyřazení a
- c) o samotném vyřazení tohoto majetku.

3.7. O majetku uvedeném v § 49 písm. a) a b) vyhlášky neúčtuje účetní jednotka prostřednictvím účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku, nýbrž zejména prostřednictvím účtu 501 – Spotřeba materiálu nebo 518 – Ostatní služby.

3.8. Ustanovení bodů 5.1., 5.4., 6.1. a 6.4. se nevztahují na drobný dlouhodobý majetek.

3.9. Ustanovení bodů 5.2. a 6.2. použije účetní jednotka i v případě technického zhodnocení majetku, který je oceněn reálnou hodnotou podle § 27 odst. 1 písm. h) zákona, a v případě účtování o technickém zhodnocení drobného dlouhodobého majetku.

4. Oceňování

4.1. Dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek se oceňuje v souladu s § 24 až § 27 zákona a § 55 vyhlášky.

4.2. Přechodné snížení hodnoty dlouhodobého majetku se vyjadřuje opravnými položkami, postup účtování o opravných položkách k dlouhodobému nehmotnému a dlouhodobému hmotnému majetku stanoví Český účetní standard č. 706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek.

4.3. Trvalé snížení hodnoty dlouhodobého majetku se vyjadřuje odpisy, postup účtování o odpisech dlouhodobého majetku stanoví Český účetní standard č. 708 – Odpisování dlouhodobého majetku.

4.4. Od okamžiku uvedení dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku do užívání účetní jednotka neúčtuje o změně výše ocenění tohoto majetku, nestanoví-li zákon, vyhláška nebo Český účetní standard jinak.

4.5. Dochází-li k vyřazení věci nebo její části, která byla součástí ocenění dlouhodobého hmotného majetku, aniž by tím došlo k ukončení užívání tohoto majetku, použije účetní jednotka pro účtování o tomto vyřazení obdobně ustanovení bodu 6.4. Ustanovení Českého účetního standardu č. 708 – Odpisování dlouhodobého majetku o komponentním způsobu odpisování tímto nejsou dotčena.

4.6. V případě ocenění dlouhodobého nehmotného nebo dlouhodobého hmotného majetku uvedeného do užívání, kdy součástí ocenění k okamžiku jeho uvedení do užívání byly též skutečnosti účtované na dohadných účtech, a nejedná se o opravu chyby, účetní jednotka neupravuje ocenění tohoto majetku o rozdíly vzniklé po okamžiku uvedení tohoto majetku do užívání z důvodu pominutí skutečností odůvodňujících účtování na těchto dohadných účtech. O takto vzniklém rozdílu účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI účtu 389 – Dohadné účty pasivní se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného závazkového syntetického účtu a na příslušnou stranu účtu

- a) 551 – Odpisy v případě dlouhodobého majetku odpisovaného, nebo
- b) 549 – Ostatní náklady z činnosti v případě dlouhodobého majetku neodpisovaného.

5. Postup účtování o dlouhodobém nehmotném majetku

5.1. Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

5.1.1. Účetní jednotka účtuje o pořízení dlouhodobého nehmotného majetku k tomuto okamžiku, jakož i o nákladech souvisejících s pořízením tohoto majetku k okamžiku jejich vzniku na stranu MÁ DÁTI účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, nebo účtu 261 – Pokladna, a to s výjimkou pořízení dlouhodobého nehmotného majetku z titulů podle bodu 4.1.1. písm. a) a b) Českého účetního standardu č. 709 – Vlastní zdroje nebo z titulu vytvoření vlastní činnosti.

5.1.2. O aktivaci dlouhodobého nehmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

5.1.3. K okamžiku uvedení dlouhodobého nehmotného majetku do stavu způsobilého k užívání účetní jednotka účtuje o ocenění tohoto majetku na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 01 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

5.1.4. V případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého nehmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, a nejedná se o opravu účetního záznamu, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 01 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 401 – Jmění účetní jednotky.

5.1.5. O výkonech nebo použitelných výrobcích, které vznikly při zkouškách dlouhodobého nehmotného majetku provedených před jeho uvedením do stavu způsobilého k užívání podle § 55 odst. 1 písm. i) vyhlášky, účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové třídy 0, 1, 3 nebo účtové skupiny 46 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

5.2. Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku

5.2.1. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou nižší než částka stanovená v § 11 odst. 2 vyhlášky a která mohou splnit podmínky pro technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku podle § 11 odst. 2 vyhlášky, na stranu MÁ DÁTI účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností. Rozhodne-li účetní jednotka, že úroky z úvěru určeného na pořízení tohoto technického zhodnocení jsou součástí nákladů souvisejících s jeho pořízením, účtuje o nich k danému okamžiku na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtových skupin 22, 23 nebo 24.

5.2.2. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou vyšší než částka stanovená v § 11 odst. 2 vyhlášky na stranu

MÁ DÁTI účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností.

5.2.3. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou nižší než částka stanovená v § 11 odst. 2 vyhlášky a která nemohou splnit podmínky pro technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku podle § 11 odst. 2 vyhlášky, na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu nákladů se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna.

5.2.4. Pokud v průběhu běžného účetního období úhrn plnění podle bodu 5.2.1. nepřevyší částku stanovenou v § 11 odst. 2 vyhlášky a není zde předpoklad splnění podmínek podle § 11 odst. 2 vyhlášky v některém z následujících účetních období, účtuje účetní jednotka o úhrnu těchto plnění na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu nákladů, se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. Pokud účetní jednotka účtovala o plněních v souvislosti s technickým zhodnocením dlouhodobého nehmotného majetku podle bodu 5.2.1. prostřednictvím účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku, je příslušným syntetickým účtem nákladů podle věty první účet 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

5.2.5. Pokud v průběhu běžného účetního období úhrn plnění podle bodu 5.2.1. nepřevyší částku stanovenou v § 11 odst. 2 vyhlášky, avšak je zde předpoklad splnění podmínek podle § 11 odst. 2 vyhlášky v některém z následujících účetních období, účtuje účetní jednotka do okamžiku uvedení tohoto technického zhodnocení do stavu způsobilého k užívání o každém následném jednotlivém plnění v souvislosti s tímto technickým zhodnocením na stranu MÁ DÁTI účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností.

5.2.6. K okamžiku uvedení technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku do stavu způsobilého k užívání účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 01 nebo účtu 035 – Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

5.3. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

5.3.1. Účetní jednotka účtuje o úplatném pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku, jakož i o nákladech souvisejících s pořízením tohoto majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku. Současně účtuje o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého nehmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, nebo účtu 261 – Pokladna.

5.3.2. Účetní jednotka účtuje o vytvoření drobného dlouhodobého nehmotného majetku vlastní činností k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 078 – Oprávky k drobnému

dlouhodobému nehmotnému majetku. Současně účtuje o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého nehmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

5.3.3. Účetní jednotka účtuje o nabytí drobného dlouhodobého nehmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu k tomuto okamžiku ve výši jeho ocenění na stranu MÁ DÁTI účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku; v případě, že je tento majetek nabýván od subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, účtuje účetní jednotka současně o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého nehmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti.

5.3.4. V případě, že účetní jednotka zjistí existenci drobného dlouhodobého nehmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, a nejedná se o opravu účetního záznamu, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku.

5.3.5. Účetní jednotka účtuje o vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, včetně případu vyřazení z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, k tomuto okamžiku ve výši jeho ocenění na stranu MÁ DÁTI účtu 078 – Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek.

5.4. Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku

5.4.1. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, s výjimkou výpůjčky, ve prospěch subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 543 – Dary se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 07 nebo účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

5.4.2. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku z titulu jeho zlikvidování o jeho zůstatkové ceně při vyřazení k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 07.

5.4.3. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku, který byl určen k prodeji podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 552 – Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 035 – Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji.

5.4.4. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku z titulu manka, škody nebo jiné obdobné skutečnosti včetně vyřazení z důvodu neuskutečněního zařazení do užívání k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 547 – Manka a škody se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 07 nebo účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

5.4.5. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 552 – Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 07.

5.4.6. O samotném vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 07 se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 01. V případě účtování prostřednictvím účtu 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek v bodech 5.4.1. a 5.4.4. a v případě podle bodu 5.4.3. již účetní jednotka o samotném vyřazení příslušného majetku neúčtuje.

5.5. Některé další postupy účtování o dlouhodobém nehmotném majetku

5.5.1. Účetní jednotka účtuje o poskytnutí zálohy nebo závdavku na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 2.

5.5.2. Účetní jednotka účtuje při prodeji dlouhodobého nehmotného majetku, včetně drobného dlouhodobého nehmotného majetku, o výnosu z tohoto prodeje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové třídy 2, 3 nebo účtové skupiny 46 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 645 – Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku.

6. Postup účtování o dlouhodobém hmotném majetku

6.1. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

6.1.1. Účetní jednotka účtuje o pořízení dlouhodobého hmotného majetku k tomuto okamžiku, jakož i o nákladech souvisejících s pořízením tohoto majetku k okamžiku jejich vzniku na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, nebo účtu 261 – Pokladna, a to s výjimkou pořízení dlouhodobého hmotného majetku z titulů podle bodu 4.1.1. písm. a) a b) Českého účetního standardu č. 709 – Vlastní zdroje nebo z titulu vytvoření vlastní činnosti

6.1.2. O aktivaci dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

6.1.3. K okamžiku uvedení dlouhodobého hmotného majetku do stavu způsobilého k užívání účetní jednotka účtuje o ocenění tohoto majetku na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02 nebo 03 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.1.4. V případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého hmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, a nejedná se o opravu účetního záznamu, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové

skupiny 02 nebo 03 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 401 – Jmění účetní jednotky.

6.1.5. O výkonech nebo použitelných výrobcích, které vznikly při zkouškách dlouhodobého hmotného majetku provedených před jeho uvedením do stavu způsobilého k užívání podle § 55 odst. 1 písm. i) vyhlášky, účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové třídy 0, 1, 3 nebo účtové skupiny 46 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.1.6. V případě vyřazení stavby nebo její části v důsledku nové výstavby podle § 55 odst. 1 písm. e) vyhlášky účtuje účetní jednotka k tomuto okamžiku ve výši zůstatkové ceny při vyřazení původní stavby nebo její části na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 081 – Oprávky ke stavbám; ustanovení bodu 6.4.8. v případě původní stavby tímto není dotčeno.

6.1.7. O materiálu vzniklém v důsledku nové výstavby účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI účtu 111 – Pořízení materiálu nebo účtu 501 – Spotřeba materiálu se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.2. Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku

6.2.1. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou nižší než částka stanovená v § 14 odst. 9 vyhlášky a která mohou splnit podmínky pro technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku podle § 14 odst. 9 vyhlášky, na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností. Rozhodne-li účetní jednotka, že úroky z úvěru určeného na pořízení tohoto technického zhodnocení jsou součástí nákladů souvisejících s jeho pořízením, účtuje o nich k danému okamžiku na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtových skupin 22, 23 nebo 24.

6.2.2. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou vyšší než částka stanovená v § 14 odst. 9 vyhlášky na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností.

6.2.3. V průběhu běžného účetního období účtuje účetní jednotka o plněních podle § 55 odst. 4, jejichž jednotlivá ocenění jsou nižší než částka stanovená v § 14 odst. 9 vyhlášky a která nemohou splnit podmínky pro technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku podle § 14 odst. 9 vyhlášky, na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu nákladů se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna.

6.2.4. Pokud v průběhu běžného účetního období úhrn plnění podle bodu 6.2.1. nepřevyší částku stanovenou v § 14 odst. 9 vyhlášky a není zde předpoklad splnění podmínek podle § 14 odst. 9 vyhlášky v některém z následujících účetních období, účtuje účetní jednotka o úhrnu těchto plnění na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu nákladů, se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Pokud účetní

jednotka účtovala o plněních v souvislosti s technickým zhodnocením dlouhodobého hmotného majetku podle bodu 6.2.1. prostřednictvím účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku, je příslušným syntetickým účtem nákladů podle věty první účet 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

6.2.5. Pokud v průběhu běžného účetního období úhrn plnění podle bodu 6.2.1. nepřevyší částku stanovenou v § 14 odst. 9 vyhlášky, avšak je zde předpoklad splnění podmínek podle § 14 odst. 9 vyhlášky v některém z následujících účetních období, účtuje účetní jednotka do okamžiku uvedení tohoto technického zhodnocení do stavu způsobilého k užívání o každém následném jednotlivém plnění v souvislosti s tímto technickým zhodnocením na stranu MÁ DÁTI účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45 nebo účtu 261 – Pokladna, nebo účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku v případě technického zhodnocení vytvářeného vlastní činností.

6.2.6. K okamžiku uvedení technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku do stavu způsobilého k užívání účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02 nebo účtu 036 – Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.3. Drobný dlouhodobý hmotný majetek

6.3.1. Účetní jednotka účtuje o úplatném pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku, jakož i o nákladech souvisejících s pořízením tohoto majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku. Současně účtuje o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého hmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, nebo účtu 261 – Pokladna.

6.3.2. Účetní jednotka účtuje o vytvoření drobného dlouhodobého hmotného majetku vlastní činností k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku. Současně účtuje o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého hmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 506 – Aktivace dlouhodobého majetku.

6.3.3. Účetní jednotka účtuje o nabytí drobného dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu k tomuto okamžiku ve výši jeho ocenění na stranu MÁ DÁTI účtu 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku; v případě, že je tento majetek nabýván od subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, účtuje účetní jednotka současně o nákladech z tohoto drobného dlouhodobého hmotného majetku na stranu MÁ DÁTI účtu 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti.

6.3.4. V případě, že účetní jednotka zjistí existenci drobného dlouhodobého hmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, a nejedná se o opravu účetního záznamu, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI účtu 028 - Drobný dlouhodobý

hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku.

6.3.5. Účetní jednotka účtuje o vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, včetně případu vyřazení z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, k tomuto okamžiku ve výši jeho ocenění na stranu MÁ DÁTI účtu 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek.

6.4. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku

6.4.1. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, s výjimkou výpůjčky, ve prospěch subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 543 – Dary se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 03, 08 nebo účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.4.2. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu jeho zlikvidování o jeho zůstatkové ceně při vyřazení k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 08.

6.4.3. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku, který byl určen k prodeji podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 553 – Prodaný dlouhodobý hmotný majetek nebo účtu 554 – Prodané pozemky se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 036 – Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji.

6.4.4. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu manka, škody nebo jiné obdobné skutečnosti včetně vyřazení z důvodu neuskutečnění zařazení do užívání k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 547 – Manka a škody se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 03, 08 nebo účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

6.4.5. Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 553 – Prodaný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 08.

6.4.6. Účetní jednotka účtuje při vyřazení pozemku, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 554 – Prodané pozemky se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 031 – Pozemky.

6.4.7. Účetní jednotka účtuje při vyřazení kulturního předmětu, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 553 – Prodaný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 032 – Kulturní předměty.

6.4.8. O samotném vyřazení dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 08 se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02. V případě účtování prostřednictvím účtu 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek v bodech 6.4.1. a 6.4.4., prostřednictvím příslušného syntetického účtu účtové skupiny 03 v bodech 6.4.1. a 6.4.4. a v případě podle bodů 6.4.3., 6.4.6. a 6.4.7. již účetní jednotka o samotném vyřazení příslušného majetku neúčtuje.

6.5. Některé další postupy účtování o dlouhodobém hmotném majetku

6.5.1. Účetní jednotka účtuje o poskytnutí zálohy nebo závdavku na pořízení dlouhodobého hmotného majetku k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 2.

6.5.2. Účetní jednotka účtuje při prodeji dlouhodobého hmotného majetku, včetně drobného dlouhodobého hmotného majetku, kromě pozemků, o výnosu z tohoto prodeje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové třídy 2, 3 nebo účtové skupiny 46 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 646 – Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků.

7. Ostatní ustanovení pro naplnění § 36 odst. 1 zákona

7.1. Účetní jednotka zajišťuje naplnění ustanovení § 8 odst. 4 zákona zejména vnitřním předpisem upravujícím především

- a) způsob zajištění účetních záznamů pro potřeby ocenění dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku,
- b) způsob zahrnování či nezahrnování úroků z úvěrů a zápůjček přijatých na pořízení dlouhodobého majetku do nákladů souvisejících s pořízením jednotlivých druhů dlouhodobých majetků jako součásti ocenění majetku,
- c) způsob vyčíslení nepřímých nákladů, které v souladu se zákonem a vyhláškou účetní jednotka zahrnuje, případně které nezahrnuje do ocenění vlastními náklady dlouhodobého majetku pořizovaného ve vlastní režii účetní jednotky,
- d) způsob zahrnování či nezahrnování výdajů souvisejících se zajištěním financování a administrací přijatých transferů podle Českého účetního standardu č. 703 – Transfery a žádostí o poskytnutí těchto transferů určených na financování pořízení dlouhodobého majetku a jiných obdobných činností jako součásti nákladů souvisejících s pořízením tohoto dlouhodobého majetku a
- e) způsob stanovení okamžiku uskutečnění účetního případu a stanovení skutečností souvisejících s oceněním majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou podle § 64 vyhlášky, zejména způsobu zajištění účetních záznamů a určení odpovědných osob.